

Historien om Kastanjegården

I mitten på 1980-talet startades ett kommunalt upprustningsprogram för den äldre ytterstaden. Man hade valt ut ett tiotal stadsdelar, som man ville förtäta och som behövde rustas upp, socialt och ekonomiskt. En av dessa var Hökarängen. Folkmängden hade halverats sedan 1950-talet. Underlaget för såväl offentlig som för kommersiell service hade försämrats. Det dåvarande Socialdistrikt 8 engagerade sig i upprustningen. Man hade mycket framsynta idéer om områdesarbete. Man ville verka lokalt i samarbete med skolan, fritidsförvaltningen, bostadsföretaget och de boende.

När Hökarängen på sin tid byggdes gällde grannskapsplanering, bebyggelsen grupperades kring små butikscentra. På motsvarande sätt skulle nu den samhälleliga servicen organiseras. Socialtjänsten och övrig service skulle komma ut i ett områdesarbete fördelat på fem grannskap i Hökarängen. Ett pilotprojekt blev Veckodagsområdet och Skönstaholm. Med stöd av statliga medel utvecklades här vad som skulle bli den nya tidens samverkansarbete. Här fanns också vad som skulle bli områdeslokalen, en konsumbutik, som nyss hade lagts ner och nu kunde byggas om. Den döptes till "Kastanjegården" efter en namnpristävling.

Hit flyttade 1990 socialtjänsten med en inspektör och tre social-sekreterare. Här fanns äldreomsorgen med arbetsledning och biståndsbedömning. Hemtjänsten hade sina personalutrymmen i källarvåningen. Fritidschefen satt i Morgongården strax intill, förskolechefen i daghemmet där bredvid. Nära låg också Skönstaholmsskolan med låg- och mellanstadium. Stockholmshem hade här en receptionist i ett par års tid.

I Veckodagsområdet fanns en mycket livaktig lokal hyresgästförening, vars ordförande, som tillsammans med socialtjänsten styrde verksamheten på Kastanjegården. Man började ge ut Kastanjebladet, en tidning för de boende och av de boende. I Kastanjegården drevs också ett framsynt integrationsarbete. Det gav Stockholms första Nelson Mandelapris. Detta var naturligtvis för bra för att få fortgå. Det var unikt i Stockholm och med stadsdelsnämndreformen 1997 tog det slut. Ironiskt nog, eftersom decentralisering av den kommunala servicen var reformens uttalade syfte. Tjänstemän ville vrida klockan tillbaka, integrationsarbetet skulle upphöra. Områdeslokalen skulle stängas trots att hyreskontraktet gällde ytterligare i tre år. Staden betalade hyran, huvudsaken var att där inte drevs någon verksamhet.

Styrgruppen

I området verkade Stockholmshems mycket socialt engagerade förvaltare. Han gick till den nya stadsdelsförvaltningen och klagade att Stockholmshem byggt Kastanjegården inte bara för socialtjänsten utan också för sina boende och inte kunde tillåta att den stängdes. Han begärde och fick nycklarna. Nu tillsattes en styrgrupp med tolv medlemmar där de flesta var boende i

Hökarängen, som skulle driva verksamheten vidare. I tre års tid utvecklades så verksamheten i de av staden betalda lokalerna. Med bl a en datorgrupp, en snickerigrupp, en bokbindargrupp och en fotogrupp. Senare även med en systuga och en bridgegrupp.

Hyresgästföreningen tar över lokalerna

När stadens kontrakt gick ut, stod Stockholmshem utan hyresgäst på Kastanjegården. Styrgruppen var ju inte ekonomiskt kapabel att träda in. Stockholmshem hade från början varit skeptisk till områdesarbetet. Man hade emellertid sett vilka fördelar det gav att på detta sätt arbeta med de boende. Nu erbjöd man den lokala hyresgästföreningen Veckodagsområdet att överta Kastanjegården som sin fritidslokal. Det kom också att medföra ett motsatsförhållande mellan den lokala Hyresgästföreningen och Styrgruppen, eller den då nybildade föreningen Kastanjegårdens Vänner. Så länge gården drevs av en styrgrupp satt alla i samma båt. Nu diskuterades om och om igen ett samarbetsavtal mellan den lokala Hyresgästföreningen och Kastanjegårdens Vänner, vem svarade för vad?

Kastanjegårdens Vänner

Ekonomin var för den gamla Styrgruppen inget bekymmer. Det fanns från tidigare skede en "kastanjegårdskassa". Det hade satts igång olika projekt, bl a med bidrag från EU om vidare utveckling av områdesarbete. Ett av projekten ledde till bildandet av Hökarängens Stadsdels råd. Man kunde senare köpa nya datorer och bridgeutrustning och annat. Där fanns pengar för att ta förluster på Kastanjebladet. För att teckna kassan bildades, genom beslut i styrgruppen, den ideella föreningen Kastanjegårdens Vänner. Föreningen bestod av hela den gamla styrgruppen med medlemmar från både den lokala Hyresgästföreningen och Styrgruppen. Tanken var att Kastanjegårdens Vänner skulle vara en förlängning av den gamla Styrgruppen. Enligt föreningens stadgar ska den "initiera, leda och stödja verksamheter vid Kastanjegården i Hökarängen".

Dagsläget

Efter några försök med kulturaftnar på söndagar fann den sin form med jazzkonserter på onsdagar. Musikverksamheten blomnade. De blev så småningom så populära att man vissa dagar måste avvisa gäster för att det var fullsatt. Kastanjegårdens Vänner stod som arrangör och sökte även kulturbidrag för konserterna. Föreningen växte till över 100 medlemmar, de allra flesta var jazzentusiaster från olika håll i staden. 2011 beslöt den lokala hyresgästföreningens styrelse, ensidigt, att inte ge några konserter i Kastanjegården. Kastanjegårdens Vänner flyttade då konserterna till Ladan, Farsta Gård för att kunna fortsätta med musikverksamheten.